

GREENPEACE

Magazine

**EEN
NIEUW
TIJDPERK**

Lente
2026

In dit nummer

© Bárbara Sánchez Palomero / Greenpeace

Greenpeace-activisten en onderzoekers tijdens de 'Protect the Oceans'-tour in 2019.

12 HOOP VOOR DE OCEANEN

Het historische Oceanenverdrag is officieel van kracht. Met uw steun zorgen we dat regeringen hun beloftes nakomen en het verdrag tijdig uitvoeren.

4 BAANBREKEND VONNIS

Bonaire heeft hetzelfde recht op bescherming tegen de klimaatcrisis als Europees Nederland.

8 GIFTIGE BOSLUCHT

Bosbranden in de Amazone vervuilen de lucht met fijnstof en kankerverwekkende stoffen.

11 NOORSE OVERWINNING

Diepzeemijnbouw in het noordpoolgebied is gestopt; potvissen kunnen er ongestoord blijven jagen.

16 HAAIEN REDDEN

Hoe Greenpeace op volle zee haaien bevrijdde uit industriële vislijnen.

Doen wat nodig is

Dank u wel voor uw betrokkenheid bij de bescherming van de oceanen. Samen vieren we een fantastisch resultaat: het VN-Oceanenverdrag is in werking getreden! Jaren van actie en onderzoek hebben besluitvormers in beweging gebracht. **Voor de oceanen is een nieuw tijdperk aangebroken.** Vóór 2030 moet een derde van de wereldzeeën beschermd zijn en dat betekent een wereld van verschil voor dolfinen, tonijnen, diepzeedieren én mensen. U leest er alles over op pagina 12.

En dat is niet de enige klinkende overwinning die we al vroeg in 2026 konden vieren: acht inwoners van Bonaire die samen met Greenpeace een rechtszaak aanspanden tegen de Nederlandse staat, kregen in januari ondubbelzinnig gelijk van de rechter. De rechter stelde dat de staat de inwoners van Bonaire heeft gediscrimineerd. Nederland moet ál haar inwoners beschermen tegen de gevolgen van de klimaatcrisis, ook de mensen op Bonaire. Daarvoor moet de staat een plan maken én de Nederlandse uitstoot verminderen, waarbij vliegverkeer en scheepvaart niet gespaard worden.

Onze campagnes leverden nog meer mooie resultaten op, zoals een stop op nieuwe olie- en gasboringen in het Britse deel van de Noordzee én op diepzeemijnbouw in het Noorse noordpoolgebied. Wat al deze doorbraken gemeen hebben? Ze laten zien wat het betekent om te doen wat nodig is. Dat is wat u doet, samen met Greenpeace.

SASKIA VAN AALST
Campaigner Oceans
redactie@greenpeace.nl

[ACT.GP/LELYSTAD-GPM](https://act.gp/lelystad-gpm)

© Marten van Dijk / Greenpeace

Greenpeace bezet vliegveld Lelystad

Het lijkt niet meer van deze tijd, een nieuw vliegveld openen. Toch is dat precies wat het kabinet-Jetten van plan is. Ons antwoord is duidelijk: Lelystad Airport mag niet open. Er is nog steeds geen geldige natuurvergunning en extra vluchten zorgen voor meer CO₂-uitstoot, stikstof en vliegherrie voor tienduizenden omwonenden. Middenin een klimaatcrisis is dat olie op het vuur gooien.

En dus kwam Greenpeace in actie. Op 12 februari bezetten we 36 uur lang het

hoofdgebouw van Lelystad Airport.

Doorgaan met dit vakantievluchten-vliegveld is gevaarlijk voor het klimaat, de natuur en de gezondheid van omwonenden. Bovendien heeft de rechter in de Bonaire-klimaatzaak juist gevestigd dat de Nederlandse uitstoot, inclusief die van de luchtvaart, drastisch omlaag moet. Daarom roepen wij het nieuwe kabinet op: zet een streep door Lelystad Airport.

Geen mijnbouw in zee

Māori-gemeenschappen, milieugroepen en Greenpeace boekten begin februari een belangrijk succes: mijnbouw op de zeebodem bij Taranaki (Aotearoa/Nieuw-Zeeland) door het Australische bedrijf Trans-Tasman Resources gaat niet door. De plannen vormden een gevaar voor kwetsbare ecosystemen en bedreigde soorten als de blauwe dwergvinvis.

Doorbraak tegen dwangarbeid

Een Amerikaanse rechter staat Indonesische vissers toe hun rechtszaak tegen tonijnbedrijf Bumble Bee voort te zetten. Greenpeace steunt de vissers en benadrukt het grote belang van deze uitspraak: vanaf nu kunnen merken aansprakelijk worden gehouden voor dwangarbeid in hun internationale toeleveringsketens.

© Wendy Mitchell / Greenpeace

Uw nalatenschap voor de natuur

Als u de natuur, het klimaat en onze leefomgeving ook over tientallen jaren wilt blijven beschermen, kunt u daar via uw testament zelf aan bijdragen. Hoe u dit kunt doen, leggen een notaris en adviseur nalatenschappen Gabriëlla van der Ham uit tijdens **twee gratis bijeenkomsten in mei en juni** in de regio Utrecht en in het noorden van het land. Ook de belastingvoordelen van periodiek schenken komen aan bod. Aanmelden kan door een e-mail te sturen naar gabriella@greenpeace.nl of door te bellen naar 020-524 95 49. U kunt daarbij ook informeren naar de exacte data en locaties van de bijeenkomsten.

Zaden uitwisselen niet langer strafbaar

Het Keniaanse Hoogerechtshof velde eind november 2025 een vonnis dat wereldwijde gevolgen kan hebben. Kleine boeren krijgen hun eeuwenoude recht terug op het bewaren, delen en uitwisselen van inheemse zaden. Het hof ontnemt zaadmultipationals als Bayer hiermee hun monopolie op de verkoop van zaden.

Geen mijnbouw in zee © Robin Hammond / Greenpeace | Doorbraak tegen dwangarbeid © Ulet Ifansaati / Greenpeace | Zaden uitwisselen niet langer strafbaar © Dennis Sang / Greenpeace

© Marten van Dijk / Greenpeace

HISTORISCHE OVERWINNING VOOR BONAIRE

Na de uitspraak op 28 januari 2026 feliciteren eiser Jackie Bernabela en Greenpeace-directeur Marieke Vellekoop elkaar.

Inwoners van Bonaire hebben hetzelfde recht op bescherming tegen de klimaatcrisis als Europees Nederland. Dat bevestigde de rechtbank eind januari in een baanbrekend vonnis dat wereldwijd nieuwe hoop biedt.

DOOR FEDDE WIERSMA

Wij verzetten ons tegen de langzame erosie van hoop,' zei Jackie Bernabela, een van de acht inwoners van Bonaire die samen met Greenpeace Nederland de rechtszaak aanspanden. Voor hen gaat deze strijd over hun thuis, hun tradities en de toekomst van volgende generaties.

In januari werd in Den Haag uitgesproken wat de inwoners van Bonaire al jaren voelen: de Nederlandse staat doet te weinig om hen te beschermen tegen de gevolgen van de klimaatcrisis. En dat terwijl de zeespiegel blijft stijgen en de urgentie om te handelen groeit. De uitspraak in de klimaatzaak is een historische overwinning en benadrukt dat de overheid verplicht is de mensenrechten van al haar inwoners te beschermen. 'Onze levens, onze cultuur en ons land worden serieus genomen', stelde eiser Onnie Emerenciana tevreden vast. 'De staat kan niet langer wegkijken.'

Of je nu op Ameland, Bonaire of in Valkenburg woont, iedereen wil dat de staat zijn verantwoordelijkheid neemt en de klimaatimpact op onze gezondheid, huizen, banen

en natuur beperkt. De rechtbank benadrukte dat de staat het klimaatbeleid moet toespitsen op mensen die het hardst worden getroffen, op Bonaire én in kwetsbare gebieden in Europees Nederland. Daarmee is het vonnis goed nieuws voor ons allemaal.

STOMP IN DE MAAG

De kiem voor deze zaak werd eind 2022 gelegd met een groot onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU), in opdracht van Greenpeace. De cijfers waren onverbiddelijk: als de opwarming doorzet, dreigt een vijfde van Bonaire voor het einde van deze eeuw onder water te verdwijnen. Het VU-onderzoek voelde als een stomp in de maag van de eisers en bevestigde hun grootste angst: afwachten is geen optie.

Volgens recent onderzoek was 2024 het heetste jaar ooit gemeten op Bonaire. Hittegolven en ander extreem weer hebben direct impact op het leven van de inwoners en benadrukken hoe urgent het is om adaptatie- en mitigatiemaatregelen te nemen. Mensen en natuur moeten geholpen worden zich aan te passen, bijvoorbeeld door de

EEFJE DE KROON
CAMPAGNELEIDER
KLIMAATRECHTVAARDIGHEID

Het vonnis biedt erkenning voor een gemeenschap die te vaak vergeten wordt.

aanleg van mangrovebomen en schaduwplekken (adaptatie). En de CO₂-uitstoot moet razendsnel omlaag (mitigatie). Daarbij kan de staat niet kiezen welke inwoners ze wel en niet beschermt.

DAVID TEGEN GOLIATH

Toch was de gang naar de rechtbank geen vanzelfsprekendheid. Op Bonaire is het vertrouwen in 'Den Haag' bij veel inwoners tot het nulpunt gedaald. Of het nu gaat om de torenhoge kosten voor levensonderhoud of de gebrekkige infrastructuur: veel eilandbewoners voelen zich al decennialang ongezien.

'In een omgeving waar bestaanszekerheid dagelijks onder druk staat, voelde deze klimaatzaak voor hen als een ongelijke strijd van David tegen Goliath', zag campagneleider Eefje de Kroon. 'De uitspraak is daarom meer dan een juridische winst. Het biedt erkenning voor een gemeenschap die te vaak vergeten wordt door de rest van Nederland.'

Tegelijkertijd laat dit vonnis zien dat kwetsbare gemeenschappen een effectief instrument hebben om verandering af te dwingen. Een vonnis dat, net als dat in de Urgenda-zaak, wereldwijd navolging kan krijgen. Eefje: 'Belangrijk is ook dat Nederland zich van de rechtbank niet achter de EU mag verschuilen. De overheid moet nu zélf aan de slag. Anders zal de klimaatcrisis nooit worden gestopt, aldus de rechter.'

EINDELIJK ERKENNING

In de rechtszaal klonken persoonlijke verhalen van de eisers door: de angst voor de toekomst en de hitte die het leven zwaarder maakt. 'Hoop is de hoeksteen van actie. En we hebben nu actie nodig', zei Jackie. 'Rijkdom zal je niet redden als het water stijgt. Macht zal je niet redden als ziekte zich verspreidt. Alleen mededogen, moed en eenheid.'

Deze zaak gaat over veel meer dan de klimaatcrisis. Ze gaat over gelijkwaardigheid binnen het Koninkrijk. Dankzij deze uitspraak heeft de overheid de plicht om iedereen in Nederland te beschermen tegen de gevolgen van de klimaatcrisis, van Bonaire tot Valkenburg. Grote vervuilers moeten worden aangepakt en iedereen moet gelijk worden behandeld.

Onnie, Jackie, Danique, Helen, Judmar, Kjell, Angelo en Daniela hebben hun nek uitgestoken. De acht eisers strijden voor het recht om op hun eigen eiland te kunnen blijven wonen en hun tradities te volgen, ook voor toekomstige generaties. 'We vieren de winst', aldus Eefje, 'maar met een scherp oog op de uitvoering.'

'De volgende stap is nu dat er geld én expertise wordt vrijgemaakt voor concrete actieplannen om ons eiland te beschermen', zei Onnie na het vonnis. En hij merkte volkomen terecht op dat we het echt sámen moeten doen. 'Bonaire kan dit niet alleen oplossen.' ■

HET VONNIS

- **Het Nederlandse klimaatbeleid schendt mensenrechten** en discrimineert de inwoners van Bonaire. De staat behandelt hen ongelijk ten opzichte van mensen in Europees Nederland.
- **De staat moet een nationaal klimaatadaptatieplan** opstellen en uiterlijk in 2030 moet ze het uitvoeren. Hierin moet Bonaire integraal worden meegenomen.
- **Binnen 18 maanden** moet de staat nieuwe bindende klimaatdoelen vaststellen die voldoen aan internationale afspraken. Dit moet een eerlijk aandeel zijn van Nederland om de wereld onder de 1,5 graad te houden én voor de hele Nederlandse economie (dus ook lucht- en scheepvaart!) om de broeikasgasuitstoot te verminderen. Nederland moet voldoen aan de verplichtingen uit het Klimaatakkoord van Parijs.
- **Ook als de staat in hoger beroep gaat**, moet ze beginnen met de uitvoering van het vonnis.

People's Climate Summit in Brazilië

Terwijl wereldleiders in november 2025 bijeenkwamen voor een teleurstellende COP30 in Belém, Brazilië, organiseerden Inheemse groepen, sociale bewegingen en milieuorganisaties hun eigen klimaattop en een demonstratie met ruim 40.000 deelnemers.

© Tuane Fernandes / Greenpeace

© Filipe Bispo / Greenpeace

Klimaatvloot

Samen met 200 schepen en bootjes met 5.000 mensen uit 60 landen voer de *Rainbow Warrior* mee in een indrukwekkende vloot voor klimaatrechtvaardigheid tijdens de People's Summit. Onze boodschap aan de COP30: Actie, Rechtvaardigheid en Hoop.

© Tuane Fernandes / Greenpeace

Hoog bezoek

Bij het binnenvaren van Belém mochten we op de *Rainbow Warrior* hooggeëerde gasten verwelkomen in de stuurhut: de Inheemse leiders Dinaman Tuxá, coördinator van de Braziliaanse koepelorganisatie APIB (r) en Megaron Txucarramãe, leider van het Kayapó-volk, vergezeld door zijn partner Yapi Txucurramãe.

GIFTIGE BOSLUCHT

De agro-industrie verbrandt het Amazoneregenwoud op een ongekenne schaal. Koeien grazen nu al op 14% van het extreem waardevolle Amazonebiom. Inheemse bewoners leven maandenlang in de smog. Greenpeace onderzocht deze luchtvervuiling, met schokkende uitkomsten.

DOOR JACQUELINE SCHUILING

Zware luchtvervuiling kennen we van megasteden als Beijing, São Paulo en Santiago, niet van uitgestrekte bossen. Boslucht is immers gezond? Niet dus, tijdens het 'bosbrandenseizoen' in de Amazone. Van juli tot november ademt dit enorme regenwoud, ooit het groenste ecosysteem ter wereld, lucht uit die hogere concentraties schadelijke stoffen bevat dan beruchte vervuilde steden, blijkt uit het Greenpeace-rapport 'Toxic skies'.

'Mijn keel doet pijn, ik moet constant hoesten en mijn ogen zijn geïrriteerd. Iedereen in ons dorp heeft dezelfde klachten, zelfs als de branden ver weg zijn.' Hilda Barabada Karitiana verhuisde naar haar geboortedorp, 60 kilometer van de Amazonestad Porto Velho, maar bleek ook daar niet veilig voor de ziekmakende rook.

Maandenlang leven de Inheemse Amazonebewoners in een dikke smog, waar de zon maar met moeite doorheen komt. De fijnstofnorm van de WHO wordt hier continu zwaar overschreden als het woud in brand staat. Blootstelling aan de zware rook veroorzaakt luchtweginfecties, hartziekten en astma, vooral onder kinderen en ouderen. Van alle ziekenhuisopnames voor luchtwegproblemen in Porto Velho (2000-2016) was meer dan de helft een kind van vijf jaar of jonger.

DE AMAZONE BRANDT VOOR VEETEELT Porto Velho ligt midden in de Amazone en telt 560.000 inwoners, ongeveer evenveel als Den Haag. Beijing is een stad met veel verkeer en industrie, en heeft 23 miljoen inwoners. Toch overschrijdt de lucht boven de Amazonestad de WHO-

fijnstofnorm veel vaker en sterker dan die boven Beijing (*zie figuur*).

De rokende puinhopen in de Amazone zijn een rechtstreeks gevolg van de gigantische landbouwexpansie die zich een weg brandt door het regenwoud. Hoewel het bij wet verboden is, steken industriële koeienboeren ongestraft enorme stukken bos in brand, bijvoorbeeld om na de kap van eeuwenoude bomen de resterende vegetatie 'op te ruimen'. Naar schatting bevindt 36% van alle weidegrond in Brazilië zich inmiddels in de Amazone. En als het aan de sterke lobby van grootgrondbezittende boeren ligt, wordt dat nog veel meer.

De Amazone brandt vooral voor koeien. En dus komen we in dit giftige verhaal

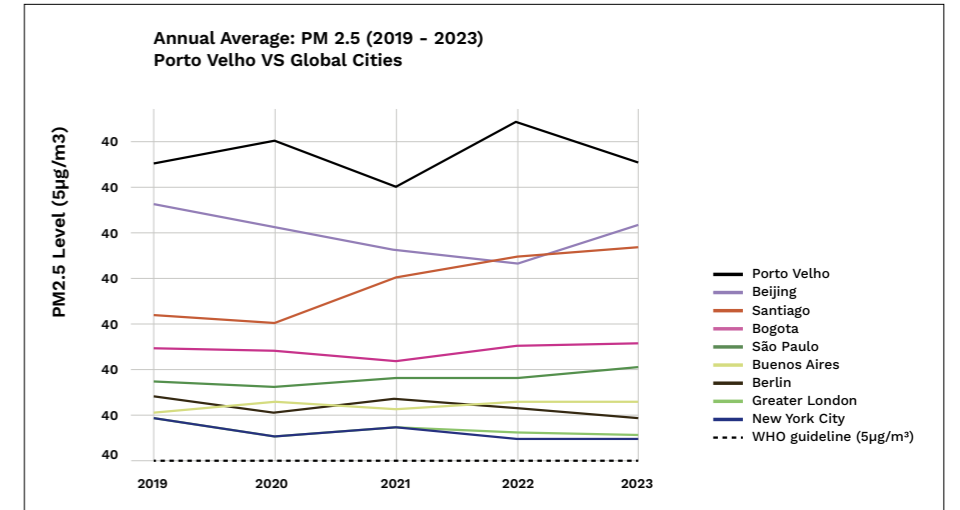
← Brand in ontbost gebied in beschermde natuurgebieden diep in het Amazoneregenwoud.

opnieuw het grootste vleesbedrijf ter wereld tegen: JBS. Tussen 2019 en 2024 brandde zo'n 30,5 miljoen hectare regenwoud af in een straal van 360 km rond JBS-slachthuizen – dat is de zone waarbinnen vleesexporteurs als JBS hun koeien inkopen. JBS is hier niet de enige vleesverwerker, maar wel degene met veruit de meeste slachthuizen, waar in hoog tempo dieren gedood worden. En de multinational controleert niet (effectief) of zijn vlees afkomstig is van boeren die de Amazone platbranden. Toeval of niet, tussen 2008 en 2024 vond 72% van alle ontbossing in het Amazonebiom plaats in deze JBS-inkoopzone.

SCHOKKENDE LUCHTVERVUILING

Hoe het met de luchtkwaliteit boven de Amazone is gesteld, werd tot nu toe niet of slecht gemeten. Toch is dat heel belangrijk, omdat overheden alleen na metingen maatregelen nemen. En we weten dat, naast fijnstof, bosbranden zeer schadelijke stoffen uitstoten zoals kankerverwekkende PAKs en benzeen. Greenpeace nam daarom het initiatief om data te verzamelen over de luchtvervuiling in Porto Velho en in Lábrea. Lábrea is een gemeente (en stad) in het Inheemse gebied van de Caititu, in de deelstaat Amazonas. Mede dankzij de financiële steun van onze supporters konden we twee vaste sensoren installeren en onderzoekers uitrusten met mobiele sensoren om de luchtkwaliteit te meten. Ook gebruikten we satellietbeelden, data over verbrande gebieden en openbaar toegankelijke informatie.

De resultaten zijn schokkend: in 2024, toen het aantal branden alle records sloeg, werden inwoners van Porto Velho blootgesteld aan twintig keer de WHO-fijnstofnorm. Zelfs in 2025, toen er minder branden woedden, lag de gemiddelde vervuiling per dag nog altijd zes keer boven deze norm. In Lábrea werd de WHO-fijnstofnorm in rampjaar 2024

Gemiddelde fijnstofconcentraties (PM2,5) in Porto Velho en andere grote steden, vergeleken met de WHO-richtlijn. Bron: Air Quality Life Index (University of Chicago).

op maar liefst 110 dagen overschreden. 'Vroeger was er alleen bos hier in het Caititu-gebied. Nu zijn er de vernietigende branden', vertelt Antônio Roberto, hoofd van het brandweerteam in het Inheemse Gebied van de Caititu. 'Ik heb veel collega's van de Apuriña in onze brigade, en ook Paumari en andere Inheemse groepen. Onze Inheemse identiteit geeft ons de moed en vastbeslotenheid om ons land te beschermen.'

ZWARTE AS OP ZEE-IJS

Sommige bossoorten kunnen zich aanpassen na een bosbrand. De Amazone kan dat niet en dus is de schade enorm. Voor de biodiversiteit, de mensen en dieren die er leven en voor het klimaat. Door de branden komen grote hoeveelheden CO₂ en methaan vrij en kan het verbrande bos minder CO₂ opslaan, waardoor het tipping point - het punt waarna de Amazone zich niet meer kan herstellen - nog sneller dichtbij komt. Bovendien slaat de zwarte as neer op Andes-gletsjers en Antarctisch zee-ijs, die hun reflecterende werking verliezen en daardoor sneller smelten.

Bosbranden komen van nature niet voor in het Amazonebiom; ze worden bewust aangestoken door grootgrondbezitters. 'Ons land wordt ingepikt, in brand gestoken en de lucht wordt vervuild door bedrijven die daar winst mee maken. Zij vernietigen puur voor het geld. Daarvoor moeten ze ter verantwoording worden geroepen', stelt Chief Zé Bajaga van het Caititu Inheemse Gebied. ■

Sta niet toe dat bedrijven als JBS de Amazone verwoesten! Help mee dit kwetsbare en onmisbare regenwoud te beschermen: teken de petitie, net als ruim 100.000 andere supporters. Samen doen we wat nodig is om het Amazoneregenwoud te redden.

Groen herstel oorlogsschade

© Ivan Govzan / Greenpeace

Oekraïne heeft nog dagelijks te maken met (raket)aanvallen door Rusland. Toch herstelt het land waar mogelijk de infrastructuur om het leven van mensen minder zwaar te maken. Greenpeace hielp de Oekraïense stad Trostjanets om dat groen te doen. Samen met het stadsbestuur, groene energiecoöperatie Green Planet Energy en technische partners renoveerden we een zwaar beschadigd appartementencomplex en installeerden daar een innovatief verwarmingssysteem.

Greenpeace droeg bij aan de haalbaarheidsstudie en adviseerde over een masterplan voor groene wederopbouw van de stad. Voor het eerst in Oekraïne voorzien warmtepompen, ondersteund door geothermie en zonne-energie, een gebouw met 60 appartementen volledig van warm water en verwarming. Het project vormt een blauwdruk voor duurzame, energieonafhankelijke en veerkrachtige stadsrenovaties in Oekraïne.

Lucas doneert € 800 voor een schone zee

Lucas Matthes (25) uit Haarlem besloot iets te doen tegen plastic in zee. Hij maakte een reeks schilderijtjes, waaronder een fraaie kraanvogel, en verkocht ze in het restaurant waar hij werkt, bij familie en tijdens de Kunstlijn Haarlem. Zo bracht hij maar liefst € 800 bij elkaar, een bedrag dat hij wilde doneren aan Greenpeace. Op 15 januari overhandigde hij met zijn moeder een zelfgemaakte cheque aan onze loodsbeheerder Terrus en kreeg een rondleiding langs de rubberboten. Lucas, die het syndroom van Down heeft, blijft enthousiast schilderen en plastic in zijn buurt opruimen, omdat hij vindt dat mensen het niet netjes achterlaten.

© Sofie Brand / Greenpeace

WEGGEEF-
ACTIE

Een van de verhalen in 'Hoopvolle verhalen over het einde van de wereld' (voor lezers van 12-16 jaar) speelt zich af rond het booreiland Brent Spar in de jaren 90. We mogen drie exemplaren verloten.

Stuur uiterlijk medio mei een e-mail met uw adresgegevens naar redactie@greenpeace.nl om kans te maken!

De potvis kan ongestoord jagen

Illustratie: Jeen Berting

Ik stond op het dek van de *Witness*, zo dik ingepakt tegen de ijskoude wind dat ik verdacht veel weg had van een Teletubby. We waren dagen verwijderd van het vasteland, midden op de Noorse Zee, en voeren langzaam zigzaggend over de Mid-Atlantische Rug op weg naar Spitsbergen. Plotseling kraakte de radio: onze hydrofoon had een potvis gedetecteerd! Ik richtte mijn verrekijker op de staalgrijze horizon en speurde de witte schuimkoppen af. Gelukkig was ik niet de enige die op de uitkijk stond. Naast me stond Oscar, een van onze briljante vrijwilligers met uitgebreide ervaring in het spotten van walvissen bij Andøya. Hij was degene die hem als eerste zag: de onmiskenbare vreemd-schuine spuitstraal van een potvis. Het was mijn eerste ontmoeting met dit reusachtige, intelligente dier – en er zouden nog vele volgen tijdens onze expeditie.

Met de *Witness* bracht Greenpeace in kaart welke diepduikende walvissen en dolfijnen in het gebied leven waar Noorwegen diepzeemijnbouw zou toestaan. Ik ben geen ervaren zeeman, maar ik had me voorbereid met een flinke dosis zeeziektetabletten én een tweedehands exemplaar van Moby Dick. Waar ik niet op voorbereid was, was hoe sterk ik me verbonden voelde met deze prachtige potvissen.

Toen we naar hun echolocatie luisterden, was het alsof ze ons langs de diepzebergen leidden waar ze op vis en inktvis jaagden. Hoewel ik deze zee goed ken dankzij de Greenpeace-campagne voor haar bescherming, voelde ik in deze ongerepte natuur sterker dan ooit hoe verwoestend de mijnbouwplannen hier waren. Het omploegen van de zeebodem betekent dat we een wereld vernietigen die we net beginnen te begrijpen.

Onze expeditie was onderdeel van een grote campagne om de Noorse diepzeemijnbouwplannen te stoppen. We besteedden ontelbaar veel uren aan het onderzoeken, blootleggen en confronteren van de diepzeemijnbouwindustrie. Drie dagen lang maakten we een 'casino' van een conferentie over diepzeemijnbouw, waarbij onze geweldige vrijwilligers met hun vrolijke verzet lieten zien hoe roekeloos deze industrie is. We spraken met wetenschappers, vissers en Inheemse groepen die vooraan staan in de strijd tegen diepzeemijnbouw, en lobbyden onvermoeibaar voor politieke steun.

Duizenden mensen uit de hele wereld lieten hun stem horen; zij spraken Noorwegen aan op zijn hypocriete houding ten opzichte van de oceanen. En na bijna drie jaar campagne voeren is het ons gelukt: we stopten de diepzeemijnbouw in het noordpoolgebied.

HALDIS HELLE
OCEANENCAMPAIGNER
GREENPEACE NORDIC

In deze campagne beleefde ik niet alleen een van mijn grootste avonturen, maar kreeg ik ook hoop – en dat is een schaars goed, dankzij de huidige machthebbers. De potvis zal hier nog steeds ongestoord kunnen jagen, naast diepzeewezens die we nog gaan ontdekken. En dat hebben mensen voor elkaar gekregen – de kracht van mensen heeft deze industrie een halt toegeroepen. En we kunnen opnieuw winnen. Onze strijd om de Noorse Zee voor altijd te beschermen gaat door.

Komende zomer starten we een nieuwe diepzee-expeditie. Briljante wetenschappers nemen ons mee, kilometers onder het zeeoppervlak, om te laten zien wat er op het spel staat. Ik hoop dat u onze reis zult volgen. Maar ik hoop vooral dat onze overwinning in het noordpoolgebied u inspireert om onze strijd voort te zetten, waar u ook bent. ■

„ Ik was niet voorbereid op hoe sterk de verbondenheid met deze enorme wezens voelde.

EEN NIEUW TIJDPERK VOOR DE OCEANEN

Na twintig jaar campagnevoeren is het Oceanenverdrag nu officieel van kracht! Eindelijk gloort er weer hoop voor de oceanen. Met uw onmisbare steun hebben we de wetteloosheid op zee een halt toegeroepen. En we gaan door: nu moeten regeringen gaan doen wat nodig is om het verdrag tijdig uit te voeren.

DOOR JACQUELINE SCHUILING EN FEDDE WIERSMA

← Een pasgeboren bultrug neemt haar eerste adem in het Ningaloo Reef in West-Australië.

Het leek een weekend zoals alle andere. Aan de Noordzeekust stonden geen confettikanonnen en er klonk nergens trompetgeschal. Maar op deze lenteachtige zaterdag 17 januari 2026 brak voor onze oceanen een nieuw tijdperk aan: het Oceanenverdrag werd officieel internationaal recht. Fantastisch nieuws voor de dolfinen, walvissen, tonijnen, albatrossen, zeepaardjes, hengelvissen en nog onbekende diepzeedieren die straks bescherming kunnen vinden in enorme zeegebieden zonder destructieve menselijke activiteiten.

Voor het eerst in de geschiedenis kunnen we strikt beschermde natuurgebieden aanwijzen op de *high seas*, oftewel de volle zee. '30x30' is het doel van het Oceanenverdrag: minstens 30% van de oceanen moet in 2030 beschermd zijn. 'Stel je voor', zegt oceanencampaigner bij Greenpeace Nederland Saskia van Aalst enthousiast. 'Uitgestrekte gebieden waar geen enkel sleepnet de bodem nog openscheurt. Plekken waar walvissen langs veilige migratieroutes trekken zonder de verstikkende herrie van schepen en olieboringen, en waar koraalriffen de rust krijgen om te herstellen. Vergeet niet dat de oceanen cruciaal zijn voor de wereldwijde zuurstofproductie en de klimaatregulering, en dat ze miljarden mensen voeden.'

NATUURBEHOUD KRIJGT VOORRANG

Nu is de volle zee nog vogelvrij. Deze internationale wateren zijn niet goed beschermd en dus van de cowboys en grote bedrijven die de oceanen als wingewest zien. Ongehinderd vissen ze de zeeën leeg, met bedreigde haaiensoorten als bijvangst, dumpen er hun afval en verwoesten ze de zeebodem voor zeldzame metalen. 'Met het Oceanenverdrag neemt de wereld haar verantwoordelijkheid voor dit immense gebied, dat twee derde van onze planeet beslaat', zegt Saskia. 'Het is een breuk met het tijdperk waarin economische

belangen bijna altijd voorrang kregen boven natuurbehoud.'

Nadat Marokko het verdrag als zestigste land ratificeerde, begon het aftellen van de 120 dagen die de wereld nog moest wachten voordat het echt in werking trad. Op 17 januari was het zover! 'Dit is echt groot nieuws, als je beseft dat het meeste leven op aarde zich onder water bevindt', benadrukt Saskia. 'Het verdrag kan de drie crises helpen bestrijden waarmee oceanen kampen: de klimaat- en biodiversiteitscrises en de enorme vervuiling met giftige stoffen en plastic.'

'Wat zich in internationale wateren afspeelt, ver weg op zee of diep onder het wateroppervlak, bleef lang onzichtbaar voor veel mensen. Greenpeace bracht daar verandering in. Met onze schepen konden we ook de meest afgelegen plaatsen bereiken waar het milieu geweld werd aangedaan. Daar fotografeerden en filmden we hoe op grote schaal illegaal vis werd gevangen, hoe dolfinen verstrikt raakten in drijfnetten en hoe walvissen geharpoeneerd werden. We kwamen wereldwijd in actie, blokkeerden illegale vissersschepen, voorkwamen afvaldumping en belemmerden walvisjagers door met onze rubberbootjes tussen hun harpoenen en de walvis te varen. We deden nauwgezet onderzoek naar misdrijven op zee, zoals door gigantische, industriële vistrawlers bij Mauritanië en illegale kabeljauwoverslag in de Barentszee, en publiceerden daar onthullende rapporten over.'

NETWERK VAN ZEERESERVATEN

Greenpeace pleit al jaren voor strikt beschermde gebieden en zeereservaten, waarin visstanden zich kunnen herstellen. Samen met onze miljoenen supporters kregen we ontzettend veel voor elkaar, van een walvisreservaat bij Antarctica tot een verbod op drijfnettenvisserij. Maar we beseften ook: als we de oceanen wereldwijd willen beschermen, zijn er internationale afspraken nodig. Juist in de internationale

Hoe werkt het Oceanenverdrag?

Het Oceanenverdrag biedt vier krachtige juridische instrumenten om de oceanen te beschermen.

Zeereservaten

Gebieden buiten de nationale wateren kunnen volledig worden afgesloten voor industriële visserij, diepzeemijnbouw en andere destructieve activiteiten.

Verplichte milieueffectrapportages

Elke nieuwe commerciële activiteit op volle zee wordt getoetst op mogelijk onherstelbare milieuschade, zodat schadelijke activiteiten kunnen worden gestopt.

Eerlijke verdeling van opbrengsten genetische bronnen

De diepzee is erkend als gemeenschappelijk erfgoed van de mensheid. Als daar ontdekkingen worden gedaan waar bijvoorbeeld nieuwe medicijnen uit voortkomen, moeten de opbrengsten daarvan eerlijk verdeeld worden tussen alle landen.

Kennis delen

Bescherming van de volle zee is een gedeelde verantwoordelijkheid van landen. Zij delen dan ook hun kennis en technologie om de oceanen effectief te beschermen.

wateren, waarvoor niemand zich verantwoordelijk voelt, worden visstanden op grote schaal gedecimeerd en de zeenatuur verwoest.

In 2005 publiceerden we 'Black holes in deep ocean space', waarin we aantoonde dat grote delen van de oceaan buiten internationale regels vielen. We riepen

← Kleurrijke vissen en koralen bij een ondiep rif in de Rode Zee

VN-lidstaten op een nieuw verdrag te sluiten voor bescherming van de mariene biodiversiteit en de instelling van beschermde zeegebieden op de volle zee. In de ruim twintig jaren daarna bleven we die boodschap herhalen, in wetenschappelijke expedities en acties op zee, in vergaderzalen, rapporten en grote publiciteitscampagnes: de oceanen hebben een wereldwijd netwerk nodig van zee-reservaten en strikt beschermde gebieden.

Saskia was erbij toen Greenpeace-schepen in 2019-2020 van Noordpool tot Zuidpool voeren, om overal kwetsbare ecosystemen te documenteren en daarmee regeringen te overtuigen van de noodzaak van een Oceanenverdrag. 'De beelden die we met onderwaterrobots maakten van Lost City, een ecosysteem van hydrothermale bronnen dat al 120.000 jaar bestaat, zijn in mijn geheugen gegrift. Ik vond het contrast met de plannen voor diepzeemijnbouw verbijsterend: wat de natuur in zoveel eeuwen opbouwt, kan één machine in korte tijd vernietigen.'

DE KRACHT VAN INTERNATIONALE ACTIE

'De totstandkoming van het Oceanenverdrag was een moeizaam proces,' vertelt Saskia. 'Achter gesloten deuren probeerden politici, ingefluisterd door grote bedrijven, milieubescherming ondergeschikt te maken aan commerciële belangen. In maart 2023, tijdens de eindsprint bij de VN die 36 uur duurde, verdedigden Greenpeace-experts elke zin in het verdrag. Zij werden ondersteund door de 5,5 miljoen handtekeningen voor een sterk Oceanenverdrag, die actrice Jane Fonda en actrice Anta Diouf uit Senegal overhandigden. Toen conferentievoorzitter Rena Lee het akkoord bezegelde met de woorden "The ship has reached the shore" was dat niet alleen een triomf van de politiek, maar vooral van de hoop. Wat het verdrag juist in deze tijd ook zo bijzonder maakt, is dat vele landen en partijen samenwerken om onze blauwe planeet te beschermen. Het Oceanenverdrag is absoluut het belangrijkste multilaterale milieuverdrag sinds het Klimaatakkoord van Parijs in 2015.'

Hier zie je de kracht van Greenpeace als internationale organisatie. We konden samen met onze miljoenen supporters in talloze landen invloed uitoefenen op regeringen en bedrijven, in wereldwijde campagnes

die we goed op elkaar afstemden. Overal werken we samen met anderen, op de eerste plaats met lokale organisaties en Inheemse gemeenschappen. Zij leven met en van de zee. 'De oceaan is de basis van ons bestaan, dankzij haar kunnen we overleven,' zegt oorspronkelijke bewoner en Elder Solomon Kaho'ohalahala uit Hawaii.

DE RACE NAAR 2030

Alle landen die het Oceanenverdrag hebben ondertekend én geratificeerd (en dus omzetten in nationale wetgeving) zijn vanaf nu verplicht om de volle zee en de internationale zeebodem te beschermen. 'Hoewel de Verenigde Staten niet heel verrassend het verdrag nog niet ratificeerden, hebben belangrijke economieën als China, Japan en Brazilië dat wel gedaan. In totaal deden 86 landen dat al! Helaas hoort Nederland daar nog niet bij, maar we hebben goede hoop dat het nieuwe kabinet daar verandering in brengt,' zegt Saskia.

Nu moet het verdrag uitgevoerd worden en snel ook. We hebben nog vier jaar te gaan om 30% van de volle zee te beschermen – nu is dat slechts 1%. Concreet betekent dit dat er elk jaar beschermde zeegebieden zo groot als Canada ingesteld moeten worden. Als deze race tegen de klok slaagt – en dat móet – bestaat er in 2030 een netwerk van beschermde zee-reservaten dat migratieroutes van walvissen veiligstelt, koraalriffen weer laat groeien en visstanden de kans biedt zich te herstellen van decennialange overexploitatie. Onze focus ligt daarbij op de Sargassozee, de Hawaï-Emperorketen en de Tasmanzee, die volgens Saskia alle drie onmiddellijke bescherming nodig hebben.

Dankzij de lange adem van Greenpeace, andere organisaties, Inheemse groepen én onze supporters, is de daadwerkelijke bescherming van onze oceanen een reuzenstap dichterbij gekomen. Nu gaan we door, totdat regeringen dit verdrag hebben omgezet in ambitieuze acties. ■

Roep samen met ons de Nederlandse regering op om het Oceanenverdrag snel te ratificeren. Teken de petitie!

HAAIEN REIDEN OP VOLLE ZEE

© Paul Hilton / Greenpeace

In de Stille Oceaan helpt Allie Reilly een blauwe haai terug de diepte in, 1 juni 2025.

Haaienbegeleider Allie Reilly bevrijdde afgelopen zomer samen met Greenpeace negen haaien uit een honderd meter lange vislijn. Greenpeace Magazine sprak met haar over deze succesvolle actie tegen de commerciële langelijvisserij.

DOOR NELLIE WERNER

Je was een maand lang met Greenpeace op zee om haaien te redden. Waarom haaien? 'Haaien hebben een cruciale rol als roofdieren in de top van de voedselketen. Zij houden andere vispopulaties, lager in die keten, in balans. Maar door overbevissing hangt het voortbestaan van veel haaiensoorten aan een zijden draadje: de haaienpopulatie is sinds 1970 met maar liefst 71% afgenomen. Daarom vecht Greenpeace voor de bescherming

van deze belangrijke roofvissen.

Ik was al op jonge leeftijd gefascineerd door haaien. Tijdens mijn studie ging ik met haaien werken, op duikexpedities en bij tv-producties als Shark Week van Discovery Channel. Zo ontwikkelde ik een diep intuïtief begrip van de lichaamstaal van deze prachtige dieren. Sinds vier jaar woon ik op het eiland Dominica in het Caribisch gebied,

waar ik voor een non-profitorganisatie verschillende haaiensoorten bestudeer en me inzet voor hun bescherming. Ik was dus blij en vereerd toen Greenpeace me uitnodigde om te helpen tijdens acties tegen de langelijvisserij in de Tasmanzee, bij Australië en Aotearoa (Nieuw-Zeeland).

Haaien hebben dankzij Hollywoodfilms een negatief imago, maar dat is onterecht.

Gelukkig is dat verhaal aan het kantelen. Mensen beseffen dat de haai kwetsbaar is en meer te vrezen heeft van de mens dan andersom. Maar we moeten doorpakken. Greenpeace heeft met succes tegen de walvisjacht gestreden. Dat Greenpeace zich inzet voor haaien, geeft me dan ook moed.'

Wat deden jullie precies, hoe bevrijd je een haai?

'Vanaf de *Rainbow Warrior* onderzocht Greenpeace illegale praktijken van de industriële visserij. De crew hield Chinese en Spaanse vissersschepen in de gaten, die kilometerslange vislijnen uitzetten, met duizenden haken eraan. Officieel visten deze schepen op tonijn of zwaardvis, maar we zagen hoe, haak na haak, haaien uit zee werden getrokken. Greenpeace voert al heel lang campagne tegen deze zeer destructieve langelijvisserij. Honderdduizenden zeedieren – haaien, dolfinen, zeeschildpadden, roggen, albatrossen en andere zeevogels – komen af op het aas en raken vast in de haken. Als de lijnen na 12 tot 24 uur worden binnengehaald, zijn de meesten gestikt of verdronken.

Greenpeace legde de illegale activiteiten vast, maar wilde de dieren ook bevrijden en daarbij was mijn hulp nodig! Als een haai vastzit en niet kan zwemmen, stikt het dier binnen een uur. Zodra een haai uit de vislijn bevrijd is, ga ik daarom het water in en zorg ervoor dat de versufte haai weer op gang komt. Ik beweeg hem heen en weer, om zuurstof in de kieuwen te krijgen.

We hadden ons wekenlang voorbereid en veel geoefend met de rubberboten, toen we een Spaans schip in het vizier kregen dat zijn vislijnen uitzette. Zodra het schip uit zicht was, begonnen we de lijnen

binnen te halen en trokken de 'vangst' naar onze rubberboot toe, waar we de dieren konden loshalen van de haak. Zo redden we acht blauwe haaien en een bedreigde langvinmakreelhaai, maar ook zwaardvissen en andere bijvangst.'

Wat vormt de grootste bedreiging voor haaien?

'De vraag naar verboden haaienvinnen (*zie kader*) en de cowboypraktijken op de volle zee die deze omvangrijke zwarte markt voorzien van handel. Daarom is het groot nieuws dat het Oceanenverdrag sinds kort officieel in werking is getreden, hoewel hoewel Nederland die nog moet ratificeren. Doel van dit baanbrekende verdrag is dat in 2030 ten minste 30% van alle oceanen op aarde beschermd zijn tegen industriële visserij, diepzeemijnbouw en andere destructieve activiteiten. Voor bedreigde haaiensoorten kan dat een gamechanger zijn.'

Wat was het indrukwekkendste moment tijdens de actie? Zou je dit opnieuw doen?

'Ik had nog nooit een langvinmakreelhaai gezien, zo zeldzaam zijn ze inmiddels. Om zo'n prachtig, intelligent dier te zien strijden tegen de dood aan een vislijn, raakte me diep. En de ontlasting toen ik de haai kon losmaken en hem terug de diepte in zag glijden, zal ik nooit vergeten.

Oh ja, ik zou zo weer aan boord stappen. Ik ben enorm onder de indruk van de manier waarop Greenpeace actie voert. Dankbaar ook dat zoveel mensen wereldwijd dit urgente werk mogelijk maken door de organisatie te steunen. Op de *Rainbow Warrior* maakte ik mee hoe het echte werk voor de natuurbescherming gedaan wordt.' ■

Haaien sterven massaal

De commerciële visserij doodt jaarlijks ongeveer 100 miljoen haaien, vooral door bijvangst en voor de haaienvinnensoep die in delen van Azië enorm populair is. Hiervoor worden de vinnen van haaien afgesneden, waarna het nog levende dier wordt teruggegooid in de oceaan om te sterven. Hoewel internationale verdragen de haaien beschermen, is handhaving op de volle zee bijna onmogelijk.

Het vlees van gedode haaien wordt in veel landen onder een schuilnaam verkocht, vanwege het slechte imago van haaienvlees. In Nederland en België vind je het bijvoorbeeld als zeepaling. Ook wordt het ingeblikt als honden- en kattenvoer en haaienleverolie wordt verwerkt in cosmetica, vaccins en supplementen.

De klimaatcrisis maakt het leven van haaien nog zwaarder: ze moeten koelere oorden opzoeken en de koraalriffen waarop ze hun eieren leggen, sterven af. Bovendien sterven haaien in de groeiende berg plastic zwerfvuil in hun leefgebieden. De gevolgen zijn schokkend: meer dan twee derde van alle haaien wereldwijd is bedreigd en een derde daarvan staat zelfs op uitsterven als gevolg van overbevissing.

Haaien hebben dankzij Hollywood een negatief imago, maar dat is onterecht.

© David Sims / Greenpeace

Activisten van Greenpeace enteren het olieplatform Stena Dee van BP in de zomer van 1997.

Einde Britse boorvergunningen

Grote doorbraken zijn vaak het resultaat van een hele lange adem. Zo'n glansrijke overwinning behaalden Greenpeace en u, onze supporters, na bijna dertig jaar volhardend actievoeren: het Verenigd Koninkrijk (VK) stopt met het uitgeven van boorvergunningen in de Noordzee! Dat uitgerekend het VK de deur dichtgooit voor nieuwe olie- en gasboringen is een historisch hoogtepunt. Het is de grootste economie ooit die een einde maakt aan het fossiele tijdperk in de Noordzee.

Al in 1997 kwam Greenpeace in opstand tegen de uitbreiding van de fossiele brandstofindustrie ten westen van het Britse eiland Shetland. Sindsdien voerden we gewaagde acties op zee en bezetten

booreilanden, ook in ijzige stormen. Onze advocaten fileerden regeringsbesluiten in de rechtbank en we ontmaskerden oliemaatschappijen die cultuur sponsoren om zich groen te wassen. Ook deden we baanbrekend onderzoek naar een rechtvaardige transitie in de olie- en gasindustrie, waarvoor we 1.400 werknemers naar hun mening vroegen. Als klap op de vuurpijl plaatsten we afgelopen zomer samen met Anish Kapoor zijn gigantische kunstwerk BUTCHERED op een actief Shell-platform in de Noordzee (zie Greenpeace Magazine Herfst 2025).

In november 2025 kregen we het fantastische nieuws: de Britse regering zette voorgoed een punt achter nieuwe

vergunningen en daarmee een cruciale stap in de transitie naar schone energie. Als er geen nieuwe olievelden worden aangeboord, sterft de fossiele productie op de Noordzee vanzelf uit.

Nu is het zaak dat andere landen het Britse voorbeeld volgen. Teken onze open brief en roep de Europese Unie en haar lidstaten op om alle nieuwe fossiele brandstofprojecten voorgoed te verbieden. ■

U kunt een nog groter verschil maken

De klimaatcrisis is te ernstig voor kleine stapjes, ontbossing te desastreus om af te wachten en onze oceanen te belangrijk om achterover te leunen. Met u delen we de droom van een groene, duurzame wereld. Greenpeace zet alle zeilen bij om die te verwezenlijken.

Om onze oceanen, bossen en ons klimaat slim en effectief te beschermen, zijn grote giften onmisbaar. Zoals u waarschijnlijk weet, neemt Greenpeace geen geld aan van overheden en bedrijven.

Kunt en wilt u jaarlijks € 2.000 of meer aan Greenpeace geven, dan is Desy Berndsen uw contactpersoon. Zij beantwoordt uw vragen en nodigt u uit voor evenementen, zoals een rondleiding door de actieloods, ontmoetingen met de crew van de schepen en gesprekken met campagneleiders.

Wilt u weten wat groot geven voor u kan betekenen?
Neem dan contact op met Desy:
06-42502666 |
desy.berndsen@greenpeace.org

10.911

meter diep ligt het diepst gemeten punt in de oceaan bij het eiland Guam. Zelfs de Mount Everest zou daar nog twee kilometer onder water staan.

Stop intimidatie door grote vervuilers

Een Amerikaanse rechtbank koos eind februari de kant van oliegigant Energy Transfer en heeft Greenpeace International en Greenpeace-entiteiten in de VS bevolen om 345 miljoen dollar te betalen.

Dit is een door miljardairs gesteunde aanval op het recht om te protesteren. En op solidariteit met vreedzaam verzet tegen de Dakota Access-oliepijpleiding. Greenpeace International en de Amerikaanse Greenpeace-entiteiten zullen een nieuw proces aanvragen en, indien nodig, in hoger beroep gaan tegen deze uitspraak.

Ondertussen heeft Greenpeace International, gevestigd in Nederland, Energy Transfer voor de rechter gedaagd op grond van nieuwe Europese anti-intimidatiewetgeving.

Steun Greenpeace Nederland juist nu met een extra gift en laat grote vervuilers zien dat wij ons niet laten intimideren. Dank u wel!

Colofon

© Lente 2026 Greenpeace Magazine
Stichting Greenpeace Nederland
Greenpeace Magazine verschijnt
3 keer per jaar.

Kom ook in actie met Greenpeace via greenpeace.nl/acties

ISSN: 0166-4506
Bezoekadres:
Paul van Vlissingenstraat 10-E, Amsterdam
Postadres:
Postbus 3946, 1001 AS Amsterdam

Voor administratieve vragen:
Supporter Care: 0800 422 33 44 (gratis)
of greenpeace.nl/contact

Rekeningnummer:
NL89 TRIO 0338 8885 00

Opmerkingen en suggesties over de inhoud van Greenpeace Magazine kunt u sturen naar redactie@greenpeace.nl

Redactie: Fedde Wiersma (hoofdredactie),
Jacqueline Schuiling, Angèle Mann,
Nellie Werner, Zinzi van der Aar
Eindredactie: Jacqueline Schuiling

Art direction en vormgeving:
Jeen Berting

Drukwerkcoördinatie:
Yuri Gunther Moor

Volg Greenpeace op greenpeace.nl
Facebook: Greenpeace Nederland
Instagram: @greenpeacenl
Threads: @greenpeacenl
LinkedIn: greenpeace-nederland
Bluesky: @greenpeace.nl

Greenpeace Magazine is gedrukt op 100% hergebruikt en chloorvrij gebleekt papier.

DIT IS DOEN WAT NODIG IS

Greenpeace beschermt walvissen en ijsberen door protest tegen olieboringen
Groenland, 2011

Greenpeace is een van de grootste en bekendste milieuorganisaties ter wereld. Net zoals de oceanen, de bossen en het klimaat kennen wij geen grenzen. Activisme stroomt al ruim 50 jaar door onze aderen.

Greenpeace verrast, we zetten door en zijn niet bang. We onderzoeken, praten met besluitvormers en voeren actie voor

échte oplossingen. Greenpeace laat zien dat het kán: schone energie, zeereservaten en bosbescherming. Dat doen we samen met lokale gemeenschappen, collega-organisaties, wetenschappers en miljoenen supporters.

Dankzij u kunnen wij doen wat nodig is.

GREENPEACE